

saldati eekrita uhdensi. Dimi saldati, fatreelki no schausmu fles-
teem, valita ahrprahrtigi."

Wissahrigi tomehr atkahpschandas no Laojanas notikusi pilna fahrtibā. Generaladjutants Europatkins par to telegrafē (pehz „Kr. tel. agent.“ sinojuma): „Muhsu kara-svehka atkahpschandas no Laojanas uš Taitishes upes labo krastu tika noheigta fahrtibā nakti us 22. augustu. Japanu neeewehrojamee mehginajumi, dsihtees mums pakal, tika issaukti no muhsu pehzvulkeem. 22. augustā Japani pasiprinaja ūawu stahwoqli, ispleidamees no Jantaijas raktuwēm us Bensichu - Muldenas puši. Nowehrota Japanu doschanas uš wakareem no Bensichas. 22. aug. deenu Japani ari no Laojanas un tās apkahrties pahrgahja uš upes labo krastu.“ Wehl kahda jaunaka telegrama ari sino par sekmigi isdariitu atkahpschanos: „Armija, isweizigi uš seemeleem tahlak ejot, ištikuši no wahrigā stahwoška, kurā ta atradās ūchaurās frontes dehš, avdraudeta no Japanu frontes un kreisā spahrna. Wisu deenu notika pehzvulku ūadurķmes, ūemišķi krīsajā spahrnā. Muhsu neeewehrojamee ūaudējumi ūneedhās uš 100 wiħru.“

Par Laojanas kaujas nosihmi militarisķā sīnā issazīti
daschadi spreduumi. Tā „Berl. Localanz.” militarisķais lihds-
strahdneels domā, ka Ojamas nodoms, sagatawot Kreeweem pēc
Laojanas oīru Sedanu neisbewees tamdeķi, ka spēkst waj laika
truhkuma deķi tam neisbewees Laojonu eeslehtg no wišām nu-
fēm. Tomehr leetprateji domā, ka ari teem 3 torpusēem pē-
nahfshot, kas tagad zēķi, Kreemu stahwoklis māj uſlabofoes.
Laojanas kaujas tāhķakas ūkas buhschot ari Mūkdenas
atstahfschana un pehdigi doschanās us Harbinu. Kreemu
saudejumi — ahfsahrtigi (trihs Sibūrijas torpuši, kas aīſ-
stahweja Laojanu, nakti us festdeenu atlahpjotees saudejuſchi
tahbus 5000 wihrus), no fahkuma tos wehrteja us 15,000 wihrus,
tagad — us 30,000 wihrus. Ja piekem, ka Eiropatkinom kaujā
buhtu bijuschi 190,000 wihrus, tad tas saudejis no armijas
15,7%. Tomehr pēc Gramelotes Wahzi un Franzuschi ūrudeja
9,5%. Anglu laikraksti apbrihno Kreemu saldatu buhschibū
un generaladjutanta Eiropatkinina iſweizigo atlahpschanos. Wiſ-
pahrigi var to weenojās wiſi — ka ūchahds Laojanas kaujas
iſnahkums tikai war pailbsinat tagadejo karu. Kreemu
kara - ministrijas organs „Russe. Inv.” ir zitabās domās
koujas nosihmi, nēka Wahzi laikraksti. Winsch aīſrahda us to,
ka Japanu armijas wirspawehlnieka nodoms bijis, pēkveest
Kreemus ūche veenemī generalkauju. Tomehr Kreeweem naw
peenahfuschi pavīldu pulki, kaut gan zitadi Japanu armi-
jos stahwoklis bijis kaunaks, nēka Kreeweem. Turpretim Kreemu
armijas pauehlnieka noluhls bijis, pēc Laojanas tilci Japanus
aīſkawet un iur wahjinat wiāu spēktus. Un tas jaatsīhst, ka
peezu deenu ilgā Laojanas kaujā ūchis nodoms strategiski un
taktiski ar wiſlabakām ūkniem iſweits un pēc abu partiju ne-
weenadeem spēkfeem wairak naw bijis eespehjams darit par to,
kas ir darits. Tā ka Kreemu armija ar dauds mas-
ķeem saudejumeem atlahpuſees gar dſelzēka lihniju un efot
tilpat spīrgta kā agrak un gatawa zīhnitees, tad strategiskā
sīnā ari pehz Laojanas kaujas Japanu stahwoklis neefot labaks,
ja ne ūktafs, kā agrak. — Tā Kreemu kara ministrijas awise.

No Port-Arturas

fahdu plaschaku siau truhkst. No Londones pär Dschisu telegrafe 23. aug. (5. sept.), ta no 14. lihds 18. augustam Japani is-darijuschi pret Port-Arturu otru wispahrigu sturmefchanu. Schoreis Japani eenehmuschi Palitschwanigu un usstahdijuschi tur fmagos leelgabalus. Kreewu jaudejumi apmehram 3000 wihr, Japanu — 8000 wihr. Kreewu garnisons Port-Arturā schimbrishcham kneedjotees us 11,000 ſpehjigu wihr. Daknijā Japanem peenahkuschi valihga pulsi (apm. 45,000 w.), starp zireem 8. diwissija generala Datemas wadibā. Generalis Dschima eemainots pehdejā sturmefchanā. Kihneschu pilfekhas dala Port-Arturā pilnigi ispostita. No 7. lihds 18. augustam Japani sturmefchischi wiswairs austruma fortus.

Jaunakās telegramas no kara-lauka.

Jaunakās telegramas mēhsta joprojami par Kreewu armijas iahļaku atkāhpšchanos uz seemeileem, nū Muldenu un warbuht wehl iahļak. Tā no Berlines telegrafē: Kreewu armija eet atpakał uz Muldenu, pastahwigi zihniadamās ar eenaidneku, tursch sawu apečhanas lusību ijssteepi uz seemeileem. — No Tokijas vēenahlusķas sinas mēhsta, ka Japanu armijas labais spahrns dzenās Kreeweem valak. Smehtdeen Japani eenehma dselfzelu starp Jantajas stāžiju un Rihneeschu rastuwēm. Kreewi aīsgahja uz seemeileem, dōdamees uz Muldenas pusī. Kahda zita telegramā no Tokijas wehl sīko, ka Kreewu spēhls sneedsotees pēc 12 dienisām. Galvenee Kreewu spēhli schimbrīhscham atrodotees uz seemeileem no Jantajas, kamehr kahda dala Infhuijsi tuvumā. — Ari no Peterburgas „Rusji“ telegrafē, ka Japani atrodotees apm. 35 werstes uz deenwibeem no Muldenas. Kreewi, kā „Kreewu tel. ag.“ iahļak sīko, gar Muldenu dōdotees uz seemeileem uz Tēlinu. Doti ūhwas laujas deenas tshetras notilusķas uz wakareem no Heijantajas ogkraftuwēm. No Muldenas telegrafē 24. aug. „Kreew. tel. ag.“: „Japani apšaubīja aīsbrauzošus dselfzela wilzeenus. Kreewu artillerija eenem posīzijas valknēs blakus Japanu armijai un aīsseds Kreewi pulku atkāhpšchanos uz seemeileem. Leelgabali un transpōta suhtijumi teek atvesti Muldenā pavismā breesmīgā statwolli.“

No abstemium.

No Wahzijas. Wahzijas krounprinčha faderinašchanās. Nupat ofizjali pafsludinata Wahzijas krounprinčha faderinašchanās ar Welleenburgas-Schwerinas prinzezi Beziliu. Jauna faderināta efot pafchlail 18 gadu, bruhtgans 23 gadus wezs. Awises ußwer, ka šai faderinašchanās noteekot tā faktot ajs

Klaidreem firschu dsenuleem, bet ne kahdu politiku waj diplomatiiku noluksu deht. Silenenibā jau jaunais vahris viis faderinajees kahdu vusgadu atvaat, ar ofizialo faderinaschanu kamejuschees tamdeht, lei atkautu jaunajeem weenam ar otru tuwaki eepoofittees un vahraudit firschu teekschanos.

— Sedanas peeminas deena. Sedanas laujas deenu parasti Wahzijā fwinet kā leelus fwehtkus, var peemini uswari pār Franziju. Schois fwehtlös nekad netruhkfst ne runu ne, ralstu, kuri fakurina juhtas vret wezo eenaidneku. Wahzijas meera fabeedriba nu gresshās pret scheem fwehlikeem ar schahdu iſſtakdrojumu: Swinet Sedanas laujas atminas fwehtkus naw zeenigi toutai kura, grib eenemi weetu ziwilisetu tautu preefsch galā. Gewehrojot leelo nelaimi, kuru karsh nesa nessaitamām familijām un abām karotaju tautām, javuhlās aismirst schis gruhiās atminas. Launums, sincens naw fwineschana ween, bet wispaħrigi usskati, kahdi walda par ūho notifumu. Schai finā wišwairak skuhdās skolas. Tur skolotāsi sistematiski ee- bwestch jaunajai paauðsei eenaida juhtas vret kaiminu tautus kuru ta mahzās skatitees kā us bħkstamu eenaidneku, pret kuru cerotħchi allash jatura qatalwibā. Ja pee tam eewehro ar kahdām duħlēm Wahzijas waldbas wiħri zenħħās usturet labo fassifmi ar Franzijen, tad leekħas vinigi nesaprota mi, ka skolas war peelaux schahdu tautas riħdixchanu. Ja Wahzija teesħam grib djsimwot meerā ar javu kaiminu, tad minni pret to jaisturās tā, kā wina grib, loi kaimini isturās pret winu, t. i. tā, kā to dara ziwilisetas tautas. Jaunibai naw jaestahsta par wezo eenaidu, bet minni jaħażżeż zeenit pee kaimineem tas, fas teem pateesi labs. Naw jaestahsta, ka Wahzeeschi jau stahw nes-mehrā augħtaki par Fransheem. Behrnōs jaattihsta meera mihleftiba. Wineem jaħara faprota ms, kahdu fweħħibu tas nes, newis jaċċaudsina fajjhsmiba preefsch kara, bet jarahda, ar zif breefmiġām felsām tas faweenots.

— Als behgusē prinzeſe Luise dewusi dauds weelas awiſchu ſinotajeem un notikumu mihletajeem. Winas behgſchana vilnā ſinā romantika — atgahdina waivak lahdū ūlkti iſdo- manu ūlahstu, nelā pateeso dīhwi. Simpatijas prinzeſes vusē par to, ka ta netaifni tureta var wahjprāhtigu un eeflodsita. Kā tagad apſtiprina ari no zitām vusēm, prinzeſes aifweschau ūarihkojuſchi winas mihlaikis Mataſchitschs un daſchi Parishes awiſchneeki, ſewiſchki „Le Journal“ iſdeweis, Anri Muſans, kresch ūgahdajis preeſch tam wajadſigos lihdsellus. Pehz da- ūchām ſinām vrinzeſe pauehmuse lihds rotas un mehritsleetas par 7 miljoneem franku, kamehr pehz zitām ſinām winas lihdsi pa- nemtās leetas eſot tilai 5000 marlu wehrtibā. Mataſchitschs pats ir naudas ſinā weenmehr bijis nabags. Tilai vagahjuſchā gadā par ſaweeim iſdotoajeem memuareem winiſh eenehmie pee 50,000 marku un nomalkajis ar ūcho naudu ſawus parahdus. Mataſchitscha odwokais iſſlaidrojis Wihne, ka prinzeſes behg- ſchanas noluhiſ eſot tas, lai liktos iſmekletees no bespartejisteem un nēnopirkteem psichiatreem, un uſ winu ūpreedumu pamata ee- guhtu atvakaļ ſamu verſonigā brihwibu un vilfonigās teefiſbas, ras ir, lai tilku teefas zekā ūtſwabinata no aifbildnibas, kas tagad vār winu eezelta. Geguwuſe ūchās teefiſbas atvakaļ, prin- zeſe tad eefneegſhot atlaulaſchanas ūuhdsibu pret ſamu tagadejo laulato draugu, lai waretu qaligi ūhweenotees ar Mataſchitschu.

Prinzeses laulais draugs spēhris wifus folus, lai waretu
prinzeši notwert. Ap gabali, no sureem domā, ka prinzeše
brauks zauri, behgot no fawas pašlehtuves, apgahdati ar šan-
darmeem. Sureem iaisidara nošķeršanu. —

No Turzijas. Atkal nemeeri Armenijā. Sultana trona eenemſchanas ſwehiku deenā Armenijā iſzehluſchees atkal nemeeri. Armenu nemeerneeli, fawa madona Melikowa wadibā, eegahjuſchi Wanis pilſehiā un iſpoſitjuſchi Turku kwartalač 35 mahjas. Iſzehluſčes aſinaina ſadurſme ſtarp nemeerneekem un Turku ſara = ſpehku, vee ſam par abām puſem kopā kritis 41 zilwefs. Gihaku ſiau wehl truhtst.

No eekſchjemem.

No Peterburgas. Bašnizu isdewumu pahrgrossijumi. „Dūna-žtg.“ pеesuhiits no Peterburgas par to sekoschs pasinojums: Pehz cw.-luteranu bašnizas likumeem bašnizu konventi war nolemt tikai 600 rbl. leelus isdewumus. Par isdewumeem, kas sneedjsās no 600—2000 rbl., ja dabū generalkonsistorijas atlauja, par tāhdeem no 2000—10,000 rbl. — eelschleetu ministra atlauja un par wehl augstakeem — Vina Majestates Keisara ūewīschla atlauja. Bet ne sen taisits nolehmums, ka par bašnizu isdewumeem, kas sneedjsās pahri par 2000 rbl., ja dabū tikai eelschleetu ministra atlauja, tā tad par summām, kas sneedjsās pahri 10,000 rbl., wairs nebuhls jaisluhdsās Vina Majestates Keisara ūewīschla atlauja. Schis noteikums atteesjās uš wisu iizibū bašnizām.

— Tautas apgaismoschanas ministrijas padomes lozelim slypenpadomneekam Mamontowam Visaugstali pawehlets walodschā ūenatā išpildit tautas apgaismoschanas ministra weetu, ja tas buhiu k'wets eeraſtees, ar wiſām teſſibām, lahdas pefriht tautas apgaismoschanas ministra beedram.

— Aluknes dedzinataju leeta tilshot Schoruden wehl ifspreesta waldochā senatā, kur ta eehneegta kasazijas zelā.
No Peterburgas. Seeweschu skolotaju seminarus drihsumā nōdomats pāmasam atwehrt dashadōs walts apgalbōs. Tam noluhkam meiteau diwllasigās skolās labakās skolneezes tilshagatawojas us eestahšhanos seminarā lihds 16. dīshvibas gādam. Schis skolneezes dabuhschot stipendijas. Tautas apgaismoschhanas ministrija aizražda, ka darbi diwllasigās skolās nenosihmejot tilai sagatawošchanos, lai waretu eestahtees seminaros, bet ori lai noliktu skolotajas efsamenu. Dadehk sagatawošchanu warot tuhlit ūhkt, nemas nenogaidot pirmo skolotaju seminaru atwehrschanu.

— *Walts eenehmumi* vēž wišpahriga walts rāzes aprehīna 1904. gada pirmajās pēcījās mehnēshōs bijusī ūchi ūchādi: fahrtīgee eenehmumi 786 miljoni rubļu, t. i. 13 miljoni rubļu wairak, nēkā 1903. gadā tajā pašchā laikā, un ahrfahrtīgee eenehmumi 283 miljoni rubļu, t. i. 149 miljoni rubļu wairak, nēkā 1903. gadā tajā pašchā laikā. Realisētē išdewumi bija: fahrtīgee išdewumi 804 miljoni rubļu, t. i. 7 miljoni rubļu wairak nēkā vagahjuščā gadā tajā pašchā laikā; ahrfahrtīgee išdewumi 122 miljoni rubļu, t. i. 80 milj. rubļu wairak nēkā 1903. gadā tajā pašchā laikā.

No Maskawas. 153 drehbneeku valihgi schajás deenás
aisbraukuschi no Maskawas us tahlaheim austriumeem.

— Dzelszela katastrofa notikuje 21. augusta netahlu no Maskawas, sadurotees diweem preischi brauzeeneem. Pawisam sadragati kahdi 20 wagoni un zelsch aissprostots us 40 ajsim. Maschinistam un frahnskurim gan isdeweess nolehkt no lokomotives, bet fleeschu bihditajs, kahds dzelszela sargs un kahds konduktors wahrgi sakropkoti.

No Wilnas. Išaizinājums. Jaundibinajamās Latvees
ſchu draudzes labad nek laioni luhgts latris lutertizigs tautee-
tis un tautete, kuri dzīshwo Wilnā un winas aplahtē, vāsinot
pehž eespehjas drihsakā laikā fawas un fawu vāstīstamu adre-
ſes pehž feloskas adreses: г. Вильна, Юнкерский пер. д. 6,
Альберту Рекстиню. Iisdodot adresti jaunrahda; wahrds, us-
wahrds, arods, dzīhwes weeta un prezeteem wehl gimenes stah-
moklis.

No Kifchinewas. Breefmigs negaifs 15. augustā uz-
nahjis Kifchinewai un apfahrtnei. Krūsa birusi tāhdā daudsumā
la beesā lohriā pahrllohjuſi ſemi. Leetus gāhſeens bijis
tik leels, ka leetus uhdēna ſtrahwā noſlihjis fahds 9 gadus
wezs gana fehns, kutsch už ganibām ganijis gowis. Uhdens
ahtri pažeļees tāhdu arſchinu vār dſelzelo dambi un to ūabo-
jis wairakās meetās. Wihnkalni pilnigi iſpoſiti, tapat ori wiſi
ſafnu augu dahſi.

No Melitopoles. Diwas paschnahwibas notikuschas semdiwas skolotaja Tschernowa gimené. Wina wezalà meita, 4. klasses gimnasiiste bij rakstijuji lahdam pasihstamam jau-nekklim wehstuli un uslipinajusi wezu marku. Pastā marka eewehtrota par leetotu un wehstule atsuhtita atpakał. Tsch. gah-jis ar ūamu meiu pastaigatees un sahdschas waldes fargs pa-teiza teem par atpakał atsuhtito wehstuli. Tehws gribēja dabut sinat, kam wehstule rakstita un atrēhma to meitai ar wari. Pee wakariņām tehws cēsīta meitai diwas reises pa auši, vēž tam ta iſgahja ahrā. Wehlat to atroda nogisiejuschos aiz mahjas. Schis gabijums iā ūagrausa tehwu, ka tas drīhs vēž tam ari pats noschahwās. Winsch atstahj 4 masus bah-renschus, jo ari mahte jau mireše.

Midsumme.

No Rīgas. Baltijas gubernu semneeku stāhwolka reformas jautajums, kā „Rīschē. Wessi.” sāo, drīhsā laikā tīlschot apspreečis no ūho gubernu semneeku leetu lomisareem wīnu sapulzēs. Gelsch-Kreewijas gubernās jau labi pāsen nopeetni apspreeči semneeku līlumu reformas jautajumu.

— Sawa jauna skolas nama telpas eeswehtijs Torna-
kalna Latveesiju palihdsibas beedriba 22. augustā. Eeswehtijs-
chana notika, kā „Balt. Wehstn.” sino, ar salumeem isgresno-
tajā ehļā un to isdarija mahzītajs W. Olawa kungs, nemdams
sawai rūmai var pamatu Salamana wahrdus: „Deewahijachana
it wifas guđribas eefahlums”. Pehz rūnas nodseedaja skoleni
koris diwas garigas dseehnas un tad beedribas preekschneels
Zihruka lgs, aprahbidams šcis deenas nosihmi, usaizināja wee-
fus nodseedat „Deews, fargi Šeisaru”. Skolas preekschneels
Ošča lgs sāvā rūnā aizināja wezalus naht palihgā pee audsi-
nashanas. Sweihijs aktis beidsās ar „Deews, ūhehijs Latvijs”.

— Widsemes pilsehtu isbewumi preefsh polizejas uſtureſchanas. Schogad pilſehtas polizejas uſtureſchanai isbod: Riga — 299,801 rbl. 34 ſan., Jurjewa — 39,724 rbl., Perſnawa — 7314 rbl., Walka — 4006 rbl., Wilande — 2775 rbl., Zehſis — 2600 rbl., Arenſburga — 2590 rbl., Walmeera — 1600 rbl., Werawa — 1823 rbl., Sloka — 1412 rbl. un Limbaſchi — 1006 rbl. Lihdi 1900. gada isbewumi polizejas uſtureſchanai mairojās ſche minetām pilſehtām at fatru gadu, tadehk tās nolehmūtſchas luhgt, lai waldbīa uſnemtos wiau uſtureſchanu uſ ſawa rehēna. Rigaſ pilſehtas luhgums atſtahts wehl ſchimbrīhſcham bef eewehroſchanas.

— Rīgas mahzības apgabala eksaminācijas komiteja
sahls noturēt pārbaudīšanas uš apieknēmu māhżellu teesibām,
uš vīrmās klases tēžinu un uš teesibu, eestahetes ģivildeenastā
10. septembrī sch. g. Nikolaja gimnāzijā, no pulksten 10 rīħā
sahlot. Luhgumrakstus peenems 7. un 9. septembrī no pulksten
 $3\frac{1}{2}$ līdz $5\frac{1}{2}$ mahzības apgabala īnzilejā.

— R. L. B. Mūzikas Komisijas konzerts 22. augustā, kā „Balt. Wehsin.” sāko, bij pēvīlīdz daudz publikas, sevišķi no vidus skolēnumi. Konzerta programmas iepildītāji, kā Wiegnera īdze, P. un J. Jurjana īgi, Saska un Dauguka īgi, kā arī komponists Vihtola kgs iepildījuši savus gabalus ar teizamu fājuhīnu, tā kā publikas aplausi nemai negribejuši rūtītees.

— Abi kara lauka mahzitaji Ernsts Alunings no Chr-
gemes un Williams Jukums no Baltischportas pēhž nupat pee-
nahkuschām sīrām eerabušchees 19. julijsā Laojānā. Dahlo zela
gabalu wini nobraukuschi famehrā ihſā laikā, jo no Peterbur-
gas tee isbraukuschi 29. junijsā.

